

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 26 Juniu st. v.
8 Juliu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 47.

ANUL XVI.

1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Premiile Academiei Române.

1. *Premiul Statului Heliade-Radulescu* de 5000 lei se va decerne, în cursul sesiunii generale din martie—april 1881, cărții literare, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie până la 31 decembrie 1880.

2. *Premiul Statului Lazăr* de 5000 lei se va decerne, în 1881, cărții științifice, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie până la 31 decembrie 1880.

NB. La acestu concursu se potu presentă și invențiunile științifice facute de Români.

3. *Marele premiu Nasturel Herescu* din seri'a B., în suma de 12,000 lei, se va decerne în 1881, unei cărți cu conținutul de ori-ce natura, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 16 august 1876 până la 31 decembrie 1880.

NB. Concurenții la cele trei premii sus-menționate, vor binevoi a transmite la cancelari'a Academiei române, în București, operele lor, cari vor fi în condițiunile de timpu mai sus-menționate, în câte 12 exemplare, până la 31 decembrie 1880.

4. *Premiul asociatiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului publicu*, în suma de lei 1500, se va decerne, în 1883, celei mai bune cărți didactice, din câte se vor fi tiparitu cu începere dela 1 iulie 1879 până la 31 decembrie 1882. Acesta data este și terminul estremu al depunerii la cancelari'a Academiei, în 12 exemplare, a cărților propuse pentru concursu.

5. Cea mai buna traducțiune în limb'a româna din Plinius Caecilius Secundus lib. VII, 1—25 se va premia cu premiul Zappa. Manuscrisele se vor depune la cancelari'a Academiei până la 1 sept. 1880 spre a fi judecate în sesiunea gen. din primăver'a anului viitoru. Concurentul care va fi premiatu, va fi însărcinatu să faca traducțiunea autorului întregu, pe pretiu de 120 lei pentru 20 pagini din edițiunea stereotipica a lui Tauchnitz.

6. *Premiul Nasturel*, seri'a A., de lei 5000, se va decerne în 1881, celei mai bune disertațiuni, asupra urmatorului subiectu: „Sufixul lichidu (l, r) și sufixul guralu (k, g) în limb'a româna“. Terminul 1 septembrie 1880.

7. *Premiul Nasturel*, seri'a A., de lei 5000, se va decerne, în 1882, celei mai bune disertațiuni asupra urmatorului subiectu: „Descrițiunea completa, sub raportul fisicu și economicu, al unui judetiu al României, dupa alegerea fîa-cărui concurentu în parte. Terminul 1 sept. 1881.

8. *Premiul Nasturel* seri'a A., de 5000 lei, se va decerne în 1882, celei mai bune disertațiuni, asupra

urmatorului subiectu: „Teranul românu. Disertațiune asupra stării sale morale, sociale, economice și politice în trecut și în prezentu, în principatul României“. Terminul va fi 1 sept. 1881.

9. *Premiul Statului Heliade-Radulescu*, de 5000 lei, se va decerne în 1882, celei mai bune disertațiuni, asupra urmatorului subiectu: „Studiu asupra activității literare și pedagogice a lui Ion Heliade-Radulescu, în raportu cu epoc'a anterioara (finele secolului XVIII, cu erudiții din Blasiu și Vacarescii) și cu cea posterioara până la 1848, dându totu odata o schiță biografica a lui Heliade-Radulescu. Terminul 1 sept. 1881.

10. *Premiul Alesandru Ion Cusa*, de 4000 lei, se va decerne în 1883, celei mai bune disertațiuni asupra urmatorului subiectu: „Istori'a Românilor în Daci'a Traiana, dela Aurelian până la fundarea principatelor Moldova și Ter'a Românesca“. Terminul 1 sept. 1882.

11. *Premiul Statului Lazăr*, de 5000 lei, se va decerne în 1883 celei mai bune disertațiuni, asupra urmatorului subiectu: „Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în Români'a“. Terminul 1 sept. 1882.

12. *Premiul Fetu*, de 4800 lei, se va decerne în 1883, celei mai bune lucrări asupra subiectului: „Confecționarea hartei geologice a două judetie ale României, din cari unul de dincoace și altul de dincolo de Milcov“. Terminul 1 sept. 1882.

13. *Premiul Nasturel*, seri'a A., de 5000 lei, se va acordă în 1883 celei mai bune disertațiuni asupra urmatorului subiectu: „Istori'a tipografiei la Români“. Terminul 1 sept. 1882.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux* —
(Urmare.)

Junele se cutremură cu spaima, cađu la pământu și își acoperi față'a cu mân'a, și începu a plânge desperat.

Unu risetu durerosu fu respunsul.

La acést'a el se scolă, și fără să se fi rentorsu, începu a fugi, ca și cerbul alungatu, cătra fabric'a de sticla.

Parea a sboră. Față'a lui eră palida ca mörtea, ca și acelora pe cari valurile i duceau în jos.

Dar întocmai așa de iute cum fugiă, deodata se opri și resulfă lungu.

Unu cugetu înfioratoru i plesni prin minte.

Cineva l'a veđutu!... Și el a fugitu!... A fugitu, în locu d'a fi nimicitu pe martorul.

Cine a fost acel martoru afurisitu? Acela îl cunöște, trebuie dar să-l amuțesa.

Aceste două idei de odata se nascura în mintea lui.

Tinerul se rentorse și în scurtu timpu ajunsese ierasi la țermul rîului.

Avea unu aspectu infioratoru. În întunericu ochii lui schinteiau.

Vai de acela, care a avutu destulu curagiu a-i face cunoscutu presintî'a lui.

Pe cale își spêrlîa perul ca 'n deliriu. N'avea la sine nici o arma. Cuțitul l'a aruncatu în luntre.

Dar pe țermul rîului, mai la fia-care pașu sînt baturi în pamêntu niște pari ascuțiți, de cari se lega luntrele.

Cu putere mai mare, decât ce s'ar fi pututu presupune în corpul seu debilu, trase unul din pamêntu, și începî să fuga cu el spre salc'a de unde auzi vocea amenințatôre.

Dadî în lături crengile inclinate, îmfipse parul în tufa de porumbrei crescuti la umbr'a salcelor, dar înca și în apa, unde nimene nu s'ar fi pututu ascunde de furî'a lui.

Nu-l gasi nicairi!

Sudori de fiori reci i trecura fruntea. Căci el i-a auzîtu vocea!... Unde e nenorocitul?

Luă deardîndul tufele cari se aflau aprôpe de locul acela, strapunse tôte cuiburile de pipirigu cu arm'a sa neghioba și infricoșata.

Nicairi nimica!

Din celalaltu țermu al Rhône-ei auzi cîntecul unui pastoru, însoțitu de pocnituri de biciu și de zuruitul unei țilege care se departă.

Unu pastoru înrîdîiatu, cugetă el, care se rentorcee nôptea la Condrieux.

Déca lun'a din întemplantare esîca dintre nori, țilegarul putea să veda o vênatôre curioșă: pe unu omu înarmatu cu unu paru giganticu, care alunga o fantôma neveșuta.

Și vênatorul fantasticu nu gasi nimica; timpul trecea; luntrea duse în departare secretul seu.

Dar nu avea să fia dînsul suprînsu?

Aruncă parul în Rhône, își netezi perul cu mânil-e-i tremurânde, căci crengile salciei îl cam spêrlira, și ajungîndu drumul, porni spre Vienne, evitîndu cu frica pe toți, cu cari conviniă pe cale.

Dupa ce el disparu așa, cu sufletul tulburatu în consciința sa din caus'a că cineva i scîie secretul, se auzi șgomotu nou din cătra Rhône.

Dela salcîia mai la vale, cam la două-deci de metri de locul infricoșatu, capul, care odata deja aparî se acuse pe ucigașu, se redică din apa, caută cu ochi scrutatori prin întunericu și innotă la țermu.

Fără îndoicla scîie bine să nôte și cursul grabnicu al apei nu-l spariă.

În scurtu timpu ajunsese la țermu și disparu cu precauțiune de dupa o tufa. Acolo se află îmbracamîntul seu care consistă dînt' unu simpļu paliu negriciosu. Îmbracă paliul acesta deasupra vestmîntului seu de scaldatu, și pe calea ce duce la orașu, începî a merge încet cătra fabrica.

De și nôptea înaintase binîșor, în fabric'a de sticla se continuă lucrul și în deosebi personalul servitorilor eră întreg la postul seu.

Forster tocmai atunci trecea prin laboratorie, însoțitu de servitorii seu, purtîndu pe mâna unu paliu, ce-l acoperî pe stapînul seu, când din gîurul cuptôrelor ajungea la locuri recoroșe.

Ênsusi maestrul îndepliniă în nôptea acêst'a supra-veghîarea.

Josefette, camerier'a domnișôrei Sabine, asemenea nu dormîa înca.

(Va urmă.)

Ședintiele Academiei române.

Bucuresci 20 iunie (1 iulie).

Academî'a româna ținu dela sesiuncea generala 'ncoce mai multe ședintie septemînarie. Ieta unu resumatu al agendelor principale:

Ședintî'a din 2/14 maiu. Dl președinte împartășese o scrisôre din Berlin, prin care dl *Dim. Sturdza* anunția, că dsa ofere în daru Academiei o mare colecțiune de documinte române, începîndu dela Alesandru cel Bunu și pâna la finea secolului trecut. Dl *Stefan Hepites* din Braïla prin o scrisôre multfamesce Academiei pentru onôrea ce i-a facutu de a-l alege ca membru corespundinte. Dl *Barck*, bibliotecaru universitaru din Strassburg prin o scrisôre atesta primirea publicațiunilor tramise din partea Academiei. Dl profesoru dr. *Kanitz* din Clusiu tramite Academiei a două fasciôra din „*Plantae Romaniae hujusque cognitae*“, esprimîndu-si dorințî'a de a se face cât mai curînd persecutare completa a României întregi sub punctul de vedere naturalu și mai ales al geografiei botanice. Fasciôra se tramite spre examinare dlui dr. Brîndza.

Ședintî'a din 9/21 maiu. Președintele împartășese o epistolă, prin care dl profesoru *F. Miklosich* din Viena multfamesce de a fi alesu membru onorariu.

Ședintî'a din 16/28 maiu. La acêsta, particîpa și membrii corespundinti dnii N. Densusianu, St. Hepites și Sp. Haret. Dl președinte comunica o epistolă a dlui *I. Diefenbach* prin care multfamesce cu caldura pentru a fi alesu membru onoraru. Redicîndu-se *cestiunea necesitatii de a se infintîd statiuni meteorologice* în mai multe puncturi ale României, dupa ôre-cari debateri, la cari iau parte dnii *Ion Ghica*, *Haret*, dr. *Felix Hepites*, *Aurelianu* și dr. *Brîndza*, se propune și se decide, ca dl *Hepites* să redacteze o programa, în arm'a careia Academî'a să ia o hotarire definitivă. Dl *Aurelianu* atrage atențiunea asupra plantei numita „*Papaver dubium*“, care dupa o comunicațiune facuta societății centrale de agricultura din Paris, ar produce asupra animalelor niște efecte extraordinarie.

Ședintî'a din 23 maiu (4 iunie). Dl dr. *Felix* comunica tabelul statisticu dela New-York, compus de John Nagle pe anul 1879, atragîndu atențiunea asupra faptului, că în New-York în cursul anului trecut a muritu unu român, s'au însuratu 5 români și s'a marîiatu o româncea, ceea ce probeza, că esista în America unu elementu ôre-care de emigrațiune româna. Dl *I. Ghica* observa, că la 1849 multi români din armat'a maghiara, fiindu siliti a emigră, au ajunsu pâna la America: în ori ce casu, elementul român de acolo se compune nu numai din români de origine, ci și din ômeni nascuti în Români'a. În fine se debate program'a ședintiei publice ce urmêza a se ține la 6/18 iunie.

Ședintî'a din 30 maiu (12 iunie). Dl *Aurelianu* citește o notițîa intitulata: „*Vegetațiunea pinului silvestru și a pinului negru la școl'a de agricultura dela Feres-trêu*“. Dl *Hasdeu* dă lectura preliminară memoriului seu: „*Conspectul sciințielor filologice*“, aprobîndu-se a fi cititu în ședintî'a publică.

Ședintî'a publică din 6/18 iunie. Dl Gr. *Stefanescu* comunica din partea dlui *Hepite*: observațiunile meteorologice facute la stațiunea din Braïla, pe lun'a lui aprilie 1880 și o nota intitulata: „*Grîndin'a cașuta în giurul Brailei, în nôptea dela 6—7 iuniu 1880*“. Not'a se va supune sesiunei generale pentru a se publică în Anale. Dl *Maiorescu* comunica două broșure de inscripțiuni grece și latine, adunate în Dobrogea, de cătra dl *F. Weickum* dela Tulcea, care le-a pusu la dispozițiunea Academiei. Se decide de a se multfami dlui *Weickum*. Cu acêsta ocaziune, dnii *Ion Ghica* și *Sion*, insista asupra utilității de a se transportă la Bucuresci și a se depune în

museul național, inscripțiunile și monumentele arheologice cele mai importante din Dobrogea, fiindu aici mai puțin espuse stricăciunii și mai accesibile pentru știință, după cum s'a și ațelatu alta-data într'o mijlocire factu cătra ministrul instrucțiunii publice, din partea corpului academicu. Se decide ca delegațiunea să rennoiască acea mijlocire. Or'a fiindu innaintata, dl *Hasdeu* declara, că va citi într'o alta ședinția memoriul seu.

Cor. ord.

Biserica și șola.

Congresul național bisericescu gr. or. se va intruni în anul acesta, conform statutului organicu, în 1 octombrie la Sibiu. Totu acolo s'a și convocat de deja consistoriul plenaru mitropolitaniu.

Consistoriul gr. or. din Oradea-mare a ținutu la 23 iunie (5 iulie) ședinția plenaria, și a desbatutu următoarele obiecte mai interesante: Relativu la conclusul sinodului eparchialu din Caransebeșu, prin care s'a decretatlu *impartirea* înca cu finea anului curinte a *fondurilor comune* bisericesci și școlare administrate prin epitropia provisoriu din Arad, — de ora-ce acestu conclusu s'a notificatu Pr. SSale parintelui episcopu Ioan Mețianu după încheierea sesiunii ordinare a sinodului din anul curinte, consistoriul a enunțiatu, că nu afla necesitate a se convocă unu sinodu estraordinaru în anul curinte pentru desbaterea și deliberarea acestei cestiuni, ci afla de bine a se amână deliberarea meritoriala a cestiunii împărțirii fondurilor comune pe sinodul ordinaru din anul urmatoru. Pentru *deplinirea definitivă a protopresbiteratului Pestesiu* s'au emisu dispozițiuni noue, numindu-se comisariu consistorialu dl Teodor Papp asesoru consistorialu. În *cercul vacantu Tinca*, în locul repausatului Teodor Ciocanu, s'a dispus a alegerea pentru unu deputatu mirănu sinodalu, numindu-se comisariu consistorialu dl Mihaiu Popescu notaru comunalu și asesoru consistorialu.

La școlile române din Brașovu esamenele scripțuristice și verbale începura la 17 iunie și se încheiara la 30 iunie. Esamenele publice la gimnasiu se ținura în 3, 4 și 5 iulie: examenul oralu de maturitate cu școlarii din cl. VIII la 7 și 8 iulie, cu școlarii din cl. III comerciala va fi la 9 iulie. Te-Deum se va ținé dumincea.

C e e n o u ?

Regele la Lugosu. Se scrie, că Maj. Sa va merge la începutul tòmnei viitoare la Lugosu, ca să asiste la niște mari manevre militare ce se vor ținé atunci în partea sudica a Banatului.

Dela curtea româna. Domnul, a sositu joi s'er'a din Sinaia la București, și a luat reședinția la palatul din capitala. — *Vicomtele Valmore*, tramisul estraordinaru al regelui Portugaliei, a fost primitu vineri întâin în audienția privată, apoi în audienția oficială, în palatul din capitala.

Sciri personale. Dl *Apostol Margarit*, zelosul răspânditoru al ideii naționale între Romanii din Macedonia, a sositu la București. — *Dl M. Cogalniceanu* a sositu dela Sinaia la București, de unde a plecatu spre Paris să-si ocupe postul de tramisul estra-ordinaru și ministru reședințe al României. — *Contele d'Ursel*, însărcinatul de afaceri în București al Belgiei, petrece la băile dela Mehadi'a. — *Dl comite Hoyos*, tramisul estra-ordinaru și ministru plenipotențiaru al Austro-Ungariei pe lângă guvernul român, a sositu din București la Viena. — *Vicomtele Valmore*, ministru al Portugaliei la Viena, însărcinat cu o misiune specială la curtea româna, a sositu la București. — *Principele Milan* a mersu din Viena la băile dela Ems spre a-si caută de sănătate. — *Vladimir Antonoviciu*, profesorul la univer-

sitatea rusésca din Kiew, petrece de câteva zile în Budapesta, unde face studiu la museu. — *Br. Calice*, șefu de secțiune în ministeriul de esterne, fu numitu ambasadoru la Constantinopolu, în locul contelui Dubsky, carele a fost tramisul acolo interimalu și care se va rențorțe la postul seu din Atena. — *Pr. SSa Mihaiu Pavel*, episcopul diecesei oradane, a caletorit din Viena la băile din Hale, de unde se va rențorțe pe 10 I. e. să fia de față la „concursu”, apoi va merge la Beiușu. — *Carol Vajkay*, președinte de senatu la tabl'a reg. din Budapesta, fu numitu vice-președinte al acelei table.

Hymen. *Dl Onoriu Tilea*, ingineru, la 4 iulie și-a serbatu cunun'a cu domnișor'a Emilia Ratiu, fiic'a dlui advocatu dr. Ioan Ratiu în Turda.

În amintirea oștenilor cațuti în lupta, guvernul român a hotaritu să construiesca o capela de cavou de oseminte, pe câmpul de bataia Plevna, și două monumente cu cavouri de oseminte, pe câmpurile de bataia dela Rahova și dela Smêrdan, în Bulgaria. Pentru efectuarea acestora guvernul a și deschis licitațiune.

Din Iasi scrie „Ind.”, că comisiunea de arhitecti, sub președinția dlui Al. Orescu, tramisa acolo spre a face planurile necesarie pentru reconstruirea palatului administrativ și a catedralei mitropolitane, a făcutu deja studii profunde și sigure. Încât privesce palatul, el va luă, după vederea planurilor, unu aspectu mai monumental și dispozițiunea încurcătă și întunecată a coridorelor și comunicațiunea cu etajul de sus va dobândi lumin'a și aerisarea care sânt foarte de doritu. Se va deosebi și locuința Domnitorului, care este atât de necesară, de vreme ce cu tóta dorința Alteișelor Lor Regale de a petrece câteva luni în a două capitala a țerii, acesta dorința nu s'a pututu realisă din lips'a de palatu.

Camer'a în care s'a nascutu Mozart în Salzburg s'a deschis publicului luni'a trecută cu mare solenitate. Acesta camera se afla în etajul al treile al unei case în apropierea podului de peste Salzach, și a remasu închisă dela mórtea renumitului compositoru. Acolo tatal seu supraveghiă și conducea minunatul seu geniu musicalu, și totu acolo esecută Mozart pe pianu la vârș'a de trei ani, în presinția mai multor persoane ariile pe cari le auțise cântate de sora sa. La ceremoni'a de inaugurare a asistatu comitetul uniunii internaționale și unu numeru ore-care de invitați. S'au rostitu niște discursuri și maestrul de capela al catedralei a ținut asă numitul „Wunderlied”. În camer'a acesta se va pune o inscripțiune, care va spune, că Mozart s'a nascutu la Salzburg în 27 ianuarie 1756 și a încetatu din viața la Viena în 5 decembre 1791, în etate de 35 ani.

Unu fenomenu foarte curiosu. Sânt câteva zile, spune „Steu'a Dobrogei” de când Dunarea se află într'o completa agitare, astfel că uitându-se cineva pe luciul ei, i se pare că stropiturile unei torențiale ploii o pune în mișcare. În realitate nu este altu ceva de cât miliardele de insecte ce sbóra la o înălțime de patru degete de pe suprafața apei și apoi se lasa ierasi pe apă înotându. Formatul lor este: Cea mai mare are lungimea degetului celui micu al mânei. Capul și pânțele galbenu, grumații și spinarea, roșia-négra; are două rânduri de aripi, optu picțore; la coda, două corne seu musteti în lungimea dupla de cât a corpului și la gura două cârlige, pe cari mișcându-le în form'a forfecilor pôte să taie o buruiena plapânda. Sânt îmbracate cu o cămaș'a alba de care, desbracându-se fiindu pe apă, rămâne o copia fidelă a corpului presintându vederilor tôte formele insectei, adică: corne seu musteti, aripi, picțore, corpu etc. Se dice, că ele vinu din bălțile de pe Dunare. Unu mirosu foarte greu și nesuferitu se simte pe malul Dunarei.

Sciri din Viena. *Drumu de feru cu electricitate* se va presintă publicului de către Bela Egger, la expozițiunea industrială din anul acesta care se va ține în rotundă. — *La opera de curte* lefile se urca la un milion de florini; în urmarea acesteia, din civilistă imperatului trebuie să se mai suplînască unu deficitu de jumătate de milionu. — *Principess'a de Asturia* în septemân'a trecută s'a desparțitu de curte și a plecatu la Paris să viziteze famili'a principelui de Montpensier în castelul Eu. — *Regele tragatorilor*, unu americanu cu numele dr. Carver, face mare efectu în Viena, cu pistolul seu, cu care împușca de minune ori ce obiectu mișcatoru în aeru.

Sciri scurte. *Numerul advocatilor romani* s'a înmulțitu ierasi cu doi ęnsi; dnii Terențiu Ratiu și Ioan Câmpeanu, facura în septemân'a trecută la Budapesta censura de advocatu. — *Unde-i Pausz?* La acęsta întrebare cineva a respunsu în casin'a din Budapesta, că Pausz petrece într'unu satu din Ungaria de międiadi; de curęnd el ar fi cerutu dela unu prietenu al seu din Budapesta bani, să pōta merge undeva la băi. — *Sodalii de mesari* din Budapesta, cari au încetatu să lucreze, au începutu ierasi mai toti a lucră, dupa ce li s'a mai maritu lefile. — *„Zastava“*, diuariul lui Miletičtu, nu mai pōte să între în Austri'a, căci ministrul de interne de acolo i-a refusat debitul postalu. — *Ni s'a scrisu* și amu publicatu în nr. 41, că dl Petrovičtu advocatu în Nadlacu și-a incredințatu de soția pe dșor'a Livia Bogdanu, dar acuma — spre marea noastră mirare — primimu informațiunea, că scirea acęsta e nefundata; ne mirămu de asla, căci dela person'a care ni-a împartășitu-o nu ni-amu așteptatu la scire nefundata. — *Tragera loteriei la 30 junie*: Praga 10, 5, 51, 17, 82; Lemberga 4, 35, 11, 77, 71; Sibiiu 75, 8, 1, 53, 38. — *Tragera loteriei in 2 julie*: Viena 78, 49, 41, 30, 81; Graz 61, 31, 11, 53, 6; Timișora 34, 42, 11, 52, 58.

Sciri din Români'a. *Societatea „Concordia Romana“*, secțiunea dōmnelor, va da la 28 junie (10 julie) în beneficiul școlei Froebeliane o serata musicala cu tombola; dōmnele sânt rugate a fi în costume naționale. — *Blondin* a datu sâmbeta și dumineca ultimele sale dōue reprezentațiuni la Bucuresci. — *Societatea de asigurare „Romani'a“* a platitu dīlele aceste ministeriului de finanțe sum'a de 191 mii lei pentru palatul administrativu din Iasi, care a fost asiguratu la acea societate. — *Banc'a Nationala* se va aședă la Bucuresci în etagiul de sus al Creditului funciaru, putęndu dispune pentru conservarea tesaurului de boltele zidite spre unu asemenea scopu.

Necrologu. *Ioan Petrovičtu Seimanu*, fostu protopopu gr. or. al Ciacovei în Banatu, a repausatu la 27 juniu.

Cronic'a lunei.

Arab-Tabia va remăné a României, înse propunerea cabinetului din Viena — adoptata și de celelalte puteri signatate — a acordatu Bulgariei lângă orașul Silistria așă mare teritoriu, încât podul propusu a se cladi acolo de către Români'a a devenitu impnsșibilu. Diuarul „Press'a“ nu plânge de acęsta perdere, căci unu podu facutu numai pentru trasuri, care să cōste decimi de miliōne, tocmăi la fruntari'a unei țeri, în faci'a unei pozițiuni strategice ca a orașului Silistria, de unde s'ar fi pututu bombardă ori când, nu pré eră unu lucru așă folositoru și așă siguru, ca să merite atâte sacrificii. Podu vom face noi — dīce numitul diuaru — spre Cernavoda, unde se va legă Români'a cu Marea-Nęgra, la mijlocul nōuei provincie, și unde nu avemu a ne teme de nimicu.

Românii din Vlach-Klisura din Macedoni'a au

indreptatu către patriarcu din Fânaru o petițiune, în care se plângu, că dęnsii, români de origine, vedu cu parere de reu, că arhiereul din Castori'a, într'unu modu despoticu și arbitraru, împedeca și pedepsece pe preotul lor Sofronie, de a face slujbele religiōse în limb'a română, pe care o vorbescu și o înțelegu; deci ceru apărare contra „uritei purtări a despotului din Castoria“ spre a le da și lor drepturile ce au în biserica celelalte națiuni, ca să cante și să faca întręg'a slujba și să asculte cuvęntul lui Dumneđeu în limb'a română.

Nōu'a fruntaria turco-greca, stabilita în conferința din Berlin, va începe în partea despre resaritu, la gur'a riuului Mavrolongos, ea înaintęza de-a lungul înălțimilor muntilor Olimp și Pindu, ajunge lângă satul Kalpachi, la nordul Janinei, cursul riuului Calamas, pe care-l urmăza până la gurile sale. Districtul Zagosi rămâne Turciei.

Isgonirea iesuiților din Francia este marea întâmplare a septemănei trecute. Dęnsii nicăiri n'au eșitu de buna voia, ei a trebuitu să fīa scosi cu sil'a. Acęsta a produsu mare iritațiune în unele cercuri, ma a produsu echou și în parlamentu, unde unu episcopu a atacatu fōrte aspru guvernul. Cu tōte aceste, faptul s'a îndeplinitu. Iesuitii sânt scosi din Francia.

Unde se vor aședă iesuitii scosi din Francia? Ięta o întrebare la care diuarele au și grabitu a răspunde. Cei mai multi din ei se vor duce în Englitera, unde Gladstone li-a promis ospitalitate; în Australia și Egiptu asemenea se vor mulț din ei. Vor vini înse unii din ei și pe la noi, anume la Calocia și Poșon. Aristocrați'a din Austria va da asilu multora din ei, în Praga s'a cumperatu o casa pentru ei, ma în Viena s'a și formatu unu comitetu pentru ajutorarea lor.

Tunelul St. Gothard, care s'a terminatu cu atâte entuziasmu, ięta că și șternesce seriōse îngrigiri. Diuarele din Elveți'a germana scriu, că la tunelu pământul a începutu să se misce și amenință zidirea. Multi se temu, că bolt'a de granitu nu va putę resistă presiunii, căci mulțime de petri s'a și surupatu. Inginerii studięza mijlōcele d'a împedecă surpările nōue; dar sânt și ei de parerea, că nu esista altu mijlocu, decât d'a modifică traseul. În totu casul exploatarea tunelului se va amănă.

Sciri straine. *Dl M. Cretulescu*, fostu ministru al afacerilor straine în Români'a, a plecatu la 16/28 juniu din Paris cu famili'a sa spre a merge la Bucuresci; dsa a statu unu anu în capital'a Franciei. — *Sportul cel mai nou al damelor din Paris*, este, d'a vênă brōsce pe țermii lacurilor; arm'a lor este unu micu arcu de mână, din care arunca niște sageti mici spre brōsce. — *Albanesii* au ucisu pe Hasan pașă, care a fost tramisu acolo spre a împedecă masacrarea creștinilor din Novi-Bazar. — *Optu-dieci de orbi*, din institutul de pe „Boulevard des invalides“ din Paris au mersu la Londra, ca acolo, sub conducerea a 12 profesori asemenea orbi, să deie concerturi. — *Unu nabob rusescu*, Cernadijeff, a facutu mare senzațiune în Paris, căci a spesitu grozavu multi bani, dar în urma s'a descoperitu că e unu înșelatoru.

➤ Apropiându-se finea semestrului primu, rogămu pe toti aceia cari dorescu să aiba foi'a noastră și mai departe, să-si rennoięsca abonamentul de timpuriu, căci **a couto nu putemu tramite fōi'a nime-nuia**. În semestrul al doile vom da ierasi din când în când **suplemente la nrul de joi**, și numai dela spriginirea publicului va atęrnă, ca aceste să fīa cât mai dese.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru :
IOSIF VULCANU.